

บทบาทสตรีไทยกับการบริหารภาครัฐในอนาคต

Thai Women Role for Public Administration in the Future

กมลพร กัลยานมิตร¹

Kamolporn Kalyanamitra¹

บทนำ

ตามข้อมูลใน The Central Intelligence Agency (CIA) ระบุว่าในเดือนกรกฎาคม 2554 หรือ ค.ศ.2011 นี้ ประชากรของโลกจะมีทั้งสิ้นประมาณ 6.92 พันล้านคน มีอัตราส่วนระหว่างชายและหญิงอยู่ที่ 1.01 ในปี 2553 ประเทศไทยมีประชากร 63.87 ล้านคน เป็นชาย 31.45 ล้านคน หญิง 32.42 ล้านคน ผู้มีอายุระหว่าง 15–65 ปี เป็นชาย 22.34 ล้านคน หญิง 23.15 ล้านคน (กรมการปกครอง, 2553) เมื่อพิจารณาอัตราส่วนระหว่างชายและหญิงจะอยู่ที่ 0.96 ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ไม่ได้แตกต่างกันมากนักในภาพรวมของประชากรโลกและของประเทศไทย

นอกจากนี้ UN Woman (2010) ให้ข้อมูลที่บ่งชี้ว่า ความเท่าเทียมระหว่างชายและหญิงจะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของประเทศ สอดคล้องกับการศึกษาความเท่าเทียมทางเพศในกลุ่มประเทศต่างๆ ของธนาคารโลก (World Bank) ที่พบว่า ความไม่เท่าเทียมทางเพศนั้นยังคงมีประกายอยู่ทั่วโลก ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ แต่ละสังคมวัฒนธรรม ประเทศที่มีช่องว่างความไม่เท่าเทียมทางเพศสูง จะส่งผลเสียต่อความเป็นอยู่ของประชากร ซึ่งไม่ได้กระทบต่อเฉพาะเพศหญิงเท่านั้น แต่ส่งผลกระทบเป็นสูก็ซึ่งทุกคนในสังคม และยังชี้ให้เห็นอีกว่า การมีส่วนร่วมของผู้หญิงในด้านการบริหาร ถือเป็นตัวแปรสำคัญหนึ่งที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจและการกำกับดูแลการดำเนินงานของภาครัฐให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

ส่วนการบริหารภาครัฐนั้น Woodrow Wilson (1996) กล่าวว่า การที่ประเทศใดๆ จะพัฒนาและมีประสิทธิภาพ ต้องประกอบด้วยกระบวนการทางการเมืองและกระบวนการทางการบริหารที่ดี ซึ่งการบริหารงานภาครัฐที่ดี จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องยึดถือหลักความยุติธรรมในสังคม (social equity) ต้องแก้ไขความเหลื่อมล้ำต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโอกาสในการได้รับบริการสาธารณสุขของประชาชน หรือการดำเนินงานของบุคลากรในองค์กร (พิทยา บรรวนานา, 2550, หน้า 156)

¹ ศาสตราจารย์ประคำนศานศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯนบุรี

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าการพัฒนาความท่า夷มระหว่างชายและหญิงนั้น เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การบริหารประเทศเกิดการพัฒนาและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากภาครัฐต้องมีหน้าที่ในการส่งเสริมให้สตรีได้มีโอกาสและมีความสามารถในการทำงาน โดยได้รับความเจริญก้าวหน้าท่า夷มกับชาย เพราะองค์การของภาครัฐหรือระบบราชการมีหน่วยงานกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทยในการทำหน้าที่บริหารกิจการต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดีมากยิ่งขึ้น

บทความนี้ต้องการจุดประกายความคิดโดยนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านความคิดเห็นที่มีต่อบบทบาทสตรีไทยกับการบริหารภาครัฐในอนาคต เพื่อให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สตรีไทยได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารภาครัฐมากยิ่งขึ้นในอนาคต

การบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Administration--New PA) สู่การจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management--New PM) ของประเทศไทย

ภายหลังจากการใช้แนวทาง New PA ช่วงปี 2511 สมัยนายกรัฐมนตรี จอมพลถนอม กิตติขจร มีผลให้ระบบราชการขยายตัวอย่างมาก และเกิดปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะความล่าช้าของการทำงาน เพราะฉะนั้นสำคัญประการหนึ่งของ New PA คือ การลงไประสร้งบริการสาธารณะให้กับประชาชนให้ทั่วถึงมากขึ้น (Jan-Erik Lane, 2007) ช่วงเวลานั้น การแข่งขันระหว่างประเทศได้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ขณะที่ระบบราชการยังเป็นระบบผูกขาด (monopoly system) ทำให้ขาดความสามารถในการแข่งขัน และมีต้นทุนการบริหารสูง ภาพรวมของการบริหารงานยังอยู่ในลักษณะที่มีประสิทธิภาพต่ำ ต่างจากภาคเอกชนที่เจริญก้าวหน้าโดยการนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการทำงานทำให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงกว่าเกือบทุกด้าน ในขณะที่ภาคประชาชนเองก็มีความเติบโตแข็งแรงมากขึ้น

จากเหตุดังกล่าวเนื้อกลายเป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดจาก New PA มาเป็น New PM ซึ่งเป็นแนวคิดหลักที่นำมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐในปัจจุบัน รวมทั้งเป็นแนวทางในการปฏิรูประบบราชการของไทย ประมาณปี พ.ศ.2523 สมัยนายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ โดยหลักการของ New PM ประกอบด้วย

1. การสร้างการบริการที่มีคุณภาพ (quality service) แก่ประชาชน โดยภาครัฐจะต้องหันมาสร้างบริการที่รวดเร็ว (fast) โปร่งใส (transparency) และสร้างความประทับใจ (impression) ให้กับประชาชนอันเป็นเสมือนลูกค้าคนสำคัญ จากหลักการข้อนี้ ทำให้มีการประกาศใช้ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บริการของรัฐ ปี 2532” และส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็ว สะดวกมากขึ้น

24 ก.พ. 2555

2. สนับสนุนให้ลดการควบคุมจากส่วนกลาง และเพิ่มอิสระในการบริหารงานให้แก่หน่วยงานมากขึ้น หรือเน้นการกระจายอำนาจ (decentralization) ผ่อนคลายกฎระเบียบที่เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

3. ให้ความสำคัญกับผลการปฏิบัติงาน (work performance) เน้นการวัดผลความสำเร็จในการทำงาน ข้าราชการและหน่วยงานทุกหน่วยงานต้องจัดระบบประเมินผลงาน (assessment system) ทั้งของระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน มีการกำหนดตัวชี้วัด (key performance/indicator) ที่น่าเชื่อถือ มีการให้ผลตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานและมีการปรับเปลี่ยนให้พิจารณาความต้องการของบุคคล ครั้ง หรือการให้รางวัลระดับองค์การ เป็นต้น

4. การสร้างระบบสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากร (training) ให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และยังสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น เช่น ระบบสำนักงานอัตโนมัติ เป็นต้น

5. สนับสนุนให้มีการแข่งขันที่เปิดกว้างและเสรี โดยให้เอกชนเข้ามาปฏิบัติงานในส่วนที่รัฐฯ เคยทำแต่ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การจ้างเหมา (contract-out) การให้เช่า (leasing) หรือแม้กระทั่งการแปรรูป (privatization) การที่มีการแข่งขันมากขึ้น ทำให้ประชาชนมีทางเลือกในการใช้บริการในด้านต่างๆ โดยได้รับบริการที่รวดเร็วกว่าและในราคากลางๆ (faster & cheaper) และได้รับความพึงพอใจ (satisfy) มากขึ้น

การบริหารจัดการที่ดี (Good Governance)

เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่มีอิทธิพลและบทบาทต่อการบริหารภาครัฐ และต่อการปฏิรูประบบราชการของไทยเช่นเดียวกับ New PM หลักการสำคัญของ Good Governance คือ 1) หลักความโปร่งใส (transparency) หมายถึงระบบราชการจะต้องทำงานอย่างโปร่งใส พร้อมให้ประชาชนตรวจสอบได้ตลอดเวลา 2) หลักความรับผิดชอบ (responsibility) หมายถึง หลักความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่และหากมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้นจะต้องมีผู้รับผิดชอบหรือมีเจ้าภาพที่ชัดเจน 3) หลักนิติธรรม (law) หมายถึง การทำงานของระบบราชการจะต้องคำนึงถึงหลักกฎหมายที่เสมอภาคและเท่าเทียมกันให้ประชาชนได้รับความเสมอภาคจากการบริการของรัฐฯ 4) หลักความคุ้มค่า (utility) หมายถึง ความมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลของการทำงานให้บรรลุเป้าหมายและมีต้นทุนต่ำ 5) หลักการมีส่วนร่วม (participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารของรัฐฯ และร่วมแสดงความคิดเห็น 6) หลักคุณธรรม (moral) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต

แนวคิดนี้ได้ถูกนำมาใช้ในการบริหารระบบราชการไทยโดยมีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลในภาครัฐ เพื่อพัฒนาระบบราชการไทยให้มีความก้าวหน้า สร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

พัฒนาการของสตรีไทยกับการบริหารภาครัฐ

ปี 2532-2544

พัฒนาการของสตรีในประเทศไทยได้เริ่มมีความสำคัญขึ้น เมื่อมีการก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.) เป็นองค์กรภาครัฐดับชาติในการกำหนดนโยบายและแผนงานการส่งเสริมและประสานงานการพัฒนาสตรีจากภาคยานุวัติอนุสัญญาว่าด้วยการขัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women--CEDAW) ในปี 2528 ซึ่งอนุสัญญาดังกล่าวมีหลักการพื้นฐานประกอบด้วย ความเสมอภาค (equality) การไม่เลือกปฏิบัติ (non-discrimination) และพันธกิจของรัฐ (state obligation) อันมีสาระสำคัญได้แก่

1. ผู้หญิงต้องได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในด้านต่างๆ อย่างเท่าเทียมกับผู้ชายในด้านกฎหมาย สุขภาพ การศึกษา การจ้างงาน การมีส่วนร่วมทางการเมือง การเป็นผู้แทนของรัฐบาล และการมีส่วนร่วมในองค์กรระหว่างประเทศ
2. ผู้หญิงต้องได้รับโอกาสและสามารถเข้าถึงทรัพยากรเท่าเทียมกับผู้ชาย
3. ผู้หญิงต้องได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกับผู้ชาย

4. รัฐต้องคุ้มครอง สนับสนุน และดำเนินการให้ผู้หญิงได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในด้านต่างๆ ข้างต้น โดยเรียกร้องให้ประเทศไทยสัญญาจัดตั้งกลไกระดับชาติ ในการพัฒนากฎหมายและระเบียบต่างๆ ภายใต้กฎหมายที่ชัดต่อข้อกำหนดในอนุสัญญา เพื่อใช้เป็นกลไกระดับชาติด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี ประกอบไปด้วยองค์กรพัฒนาเอกชนสตรีและเครือข่ายสตรี ทั้งที่เป็นตัวบุคคลและหน่วยงานในภาครัฐ สถาบันการศึกษาและภาคเอกชน

ปี 2533 ประเทศไทยได้ยกเลิกข้อส่วนในอนุสัญญาว่าด้วยการขัดการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงในทุกรูปแบบ เป็นผลให้ผู้หญิงได้รับความเสมอภาคในเรื่องสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานและการทำงานต่อไป

ปี 2534 คณะกรรมการตีมติให้ส่วนราชการทุกแห่งทบทวนระเบียบข้อบังคับที่กีดกันความเสมอภาคในการดำรงตำแหน่งทางราชการของผู้หญิง เพื่อให้โอกาสผู้หญิงสามารถดำรงตำแหน่งได้ทุกตำแหน่ง ยกเว้นตำแหน่งที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย โดยยานี้ นับว่าเป็นการยกเลิกการปิดกั้นความก้าวหน้าในการรับราชการของผู้หญิง ในสายพัลเรือน มีผลให้ในปี 2537-2538

มีการแต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วไป (คุณหญิงจรัสศรี ทีปีรัช) นายอําเภอทั่วไป (ประสม คำรุ่ง) เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ไทย นับตั้งแต่มีการจัดระบบการปกครองแบบสมัยใหม่ขึ้น นอกจากนี้ กฎหมายและข้อบังคับที่ให้สิทธิแก่ผู้ทั่วไปที่ทำงานกับภาครัฐและเอกชน มีสิทธิคลอด 90 วัน โดยมีต้องใช้วันลาภิจและลาป่วย การแก้ไขกฎหมายให้บุตรของทั่วไปไทยที่เกิดกับชายต่างด้าวสามารถถือสัญชาติไทยตามมาตราได้ ทำให้ทั่วไปไทยที่แต่งงานกับชายต่างด้าวสามารถเลี้ยงดูบุตรภายใต้รัฐธรรมนูญได้

ปี 2538 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ประชุมระดับโลกว่าด้วยเรื่องผู้ทั่วไป ครั้งที่ 4 ได้รับรองปฏิญญาและแผนปฏิบัติการปักกิ่งเพื่อความก้าวหน้าของผู้ทั่วไป (Beijing Declaration and Platform for Action--BPFA) ซึ่งกล่าวถึงปัญหาความยากจน การศึกษา สุขภาพ อนามัย สิทธิมนุษยชน การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจฯ ฯ โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศไทยได้ประกาศเจตนารมณ์อย่างชัดเจนและยืนยันถึงพันธกรณีที่จะดำเนินการตาม แผนปฏิบัติการดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติการอย่างจริงจังและเป็นพื้นฐานในการลดความไม่เสมอภาคระหว่างชายและหญิง รวมทั้งเป็นการเร่งรัดส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ทั่วไปไทย แผนปฏิบัติการปักกิ่งฯ ได้กำหนดประเด็นห่วงใยเกี่ยวกับผู้ทั่วไปเพื่อให้ประเทศไทยสมาชิก สหประชาชาติให้ความสำคัญและร่วมกันดำเนินการแก้ไข คือ 1) ความยากจน 2) การศึกษาและ การฝึกอบรม 3) สุขภาพอนามัย 4) ความมุ่นแรง 5) ความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธ 6) เศรษฐกิจ 7) อำนาจและการตัดสินใจ 8) กลไกทางสถานี 9) สิทธิมนุษยชน 10) สื่อมวลชน 11) สิ่งแวดล้อม 12) เด็กผู้ทั่วไป

ปี 2539 ในสมัยรัชกาลนายกรัฐมนตรีช่วง หลีกภัย ได้มีการออกนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับ การค้าสตรีและเด็ก ออกพระราชบัญญัติบังคับการปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 มีการบูรณาการแผนปฏิบัติการปักกิ่งฯ ในแผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540–2544)

ปี 2543 เดือนกันยายน สหประชาชาติได้จัดการประชุมสุดยอดแห่งสหสวรรษ ณ สำนักงานใหญ่ กรุงนิวยอร์ก ประเทศไทยหัวหน้าเมือง ฝ่ายสหประชาชาติเข้าร่วมประชุม 189 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย บรรดาผู้นำจากประเทศไทย ได้ร่วมกันรับรองคำประกาศแห่งสหสวรรษ (Millennium Declaration) กำหนดแนวทางและเป้าหมายในอนาคตที่จะลดช่องว่าง ผลกระทบของการพัฒนา และมุ่งมั่นส่งเสริมการพัฒนาคนภายในปี 2533-2558

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหสวรรษ (Millennium Development Goals--MDGs) ประกอบด้วย 1) จัดความยากจนและความทิวทoids 2) ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับ ประถมศึกษา 3) ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรีและบุรุษ 4) ลดอัตรา

การต้ายของเด็ก 5) พัฒนาสุขภาพของสตรีมีครรภ์ 6) ต่อสู้กับโรคเอดส์ มาเลเรีย และโรคสำคัญอื่นๆ 7) รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 8) ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประเทศโลก

ปี 2545-2549

ภายใต้นโยบายปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. หักษิณ ชินวัตร ในขณะนั้น ได้ยกฐานะของสำนักงาน กสส. ขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรม และเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) และย้ายไปสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ผลของการปรับหน่วยงานจาก กสส. มาเป็น สค. ครั้งนี้ได้ทำให้มีการปรับเปลี่ยนครั้งยิ่งใหญ่ในเชิงของแนวคิดและแนวทางการพัฒนาสตรี คำว่า “ความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย” ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการว่าเป็นการกิจของรัฐ โดย สค. ได้แบ่งงานออกเป็น 2 สำนักหลัก คือ สำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย และสำนักส่งเสริมสถาบันครอบครัว จากนั้น สค. และขอบวนการพัฒนาสตรี เริ่มใช้คำว่า “ความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย” ในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ มาจากนั้น และสังคมก็เริ่มคุ้นเคยกับคำนี้มากขึ้น ทำให้การกิจของ สค. ซัดเจนขึ้น ในการเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายในสังคม

จากลำดับของการพัฒนาบทบาทและความสำคัญของสตรีไทยข้างต้นนี้ จะเห็นว่า ประเทศไทยใช้เวลาถึง 13 ปี (2532-2545 ตั้งแต่ตั้งสำนักงาน กสส.) ในการทำให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐเข้ามามีส่วนรับรู้นโยบายและแนวทางการพัฒนาสตรี จนทำให้การกิจการพัฒนาสตรีได้รับ การอนุมัติให้เป็นการกิจของทุกกระทรวง กรม กอง มีผลให้ผู้หญิงได้รับการพัฒนามากขึ้นเป็น ลำดับ จนสังคมเริ่มเห็นตัวตนและบทบาทของผู้หญิงในพื้นที่ที่เคยเป็นของเพศชาย เช่น เริ่มเห็นผู้หญิงเป็นหูต่อประเทศต่างๆ เช่น จากข่าวในพระราชสำนักที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงทำพิธีตราสาลัณแต่งตั้งให้ผู้หญิงไปเป็นหูต่อประเทศต่างๆ จึงเริ่มเห็นผู้พิพากษาหญิง อดีตหูต่อ รัฐมนตรีหญิง นักการเมืองหญิง ในภาคเอกชนเองก็มีผู้หญิงที่โดดเด่น เป็นเจ้าของกิจการ เป็นผู้บริหารสูงสุด (CEO) ของภาคธุรกิจ การเงิน สังคมเริ่มมีการระดับความเข้าใจ จากการพัฒนาสตรี มาสู่การพัฒนาความเสมอภาคทางเพศ โดยยกให้โครงการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงเป็นกระแสหลักของการพัฒนา (gender mainstreaming) การสร้างกลไก การส่งเสริมความเสมอภาคหญิงและชายในทุกกระทรวง กรม กอง ที่เรียกว่า “ผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย (Chief Gender Equality Officer--CGEO) และ “ศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย (Gender Focal Point--GFP)” ล้วนแล้วแต่เป็นโครงการที่จะหันให้เห็นการเปลี่ยนถ่ายแนวคิด และแนวทางจากการพัฒนาสตรีมาเป็นการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นรูปธรรม

ในการสะท้อนให้เห็นถึงภาระและการเปลี่ยนฐานแนวคิด (paradigm shift) จากการส่งเสริมพัฒนาสตรีมาสู่การส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายซึ่งรวมถึงการบริหารงานด้วย

จากการที่ประเทศไทย ประสบความสำเร็จในการดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมายของ MDGs จึงได้กำหนดเป้าหมายเพิ่มเติมมากขึ้น เรียกว่า MDG plus เป้าหมายประการสำคัญที่ถือเป็นการท้าทายมากประการหนึ่งของ MDG plus ในครั้งนี้ คือ การเพิ่มสัดส่วนผู้หญิงในรัฐสภา องค์กรบริหารส่วนตำบล และตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของราชการเป็นสองเท่าในช่วงปี 2545-2549 แต่เมื่อครบกำหนดในปี 2549 แล้ว ประเทศไทยสามารถเพิ่มสัดส่วนได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2553)

ความเสมอภาคของหญิงและชายในรัฐธรรมนูญ และแผนพัฒนาสตรีฯ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ระบุเรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายให้หลายมาตรา เช่น มาตรา 4 มาตรา 5 โดยเฉพาะมาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน บุรุษและสตรีมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพระเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถือกำหนด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม คือ 1) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย 2) ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปีกแห่งของสถาบันครอบครัวและชุมชน 3) สงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและฟื้นฟูด้วย

มาตรา 87 กำหนดให้การมีส่วนร่วมของประชาชนตามต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

มาตรา 97 กำหนดให้การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมควรรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองต้องคำนึงถึงโอกาส สัดส่วนที่เหมาะสม และความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชายด้วย

แผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ถูกจัดทำขึ้น โดยมีเป้าประสงค์ให้คนในสังคมมีการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ มีความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย มีเจตคติที่เอื้อต่อการส่งเสริมความเสมอภาคในการพัฒนาประเทศ โดยได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์หลักใน

การเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนเจตคติในสังคมเพื่อ 1) เสริมสร้างเจตคติด้านความเสมอภาคระหว่างเพศและบุรุษ 2) เพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหาร 3) ส่งเสริมสุขภาวะและสิทธิของnam/y การเจริญพันธุ์สตรี 4) เสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและร่างกาย 5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจและสังคม

บทสรุป

เมื่อพิจารณาจากตัวเลขของประชากรทั้งโลกร่วมทั้งประเทศไทยเองจะเห็นว่ามีอัตราส่วนระหว่างหญิงและชายที่มีความใกล้เคียงกันมาก การบริหารภาครัฐไทยได้นำเอาแนวคิด New PM และการบริหารจัดการที่ดีเข้ามาใช้ในการปฏิรูประบบราชการและวางแผนทางในการบริหารประเทศ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมโอกาสและให้สตรีได้รับความเท่าเทียมในการปฏิบัติงาน จึงเป็นเรื่องในอนาคตที่ต้องติดตามกันต่อไปว่า สตรีไทยจะเข้ามายึดหน้าที่เป็นผู้บริหารภาครัฐเพิ่มขึ้นเพียงใด เพื่อพิสูจน์ว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ถึงร้อยละ 30 ในปี 2558 จะมีหนทางเข้าใกล้ความสำเร็จหรือไม่

บรรณานุกรม

- กระทรวงยุติธรรม. (2551). การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551. สืบค้นเมื่อ 18 เมษายน 2554, จาก <http://www.moj.go.th/th/cms/detail.php?id=4881>
- กรมการปกครอง. (2553). ประชากรในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2554, จาก <http://www.dopa.go.th>
- พิทยา บัวรัตน์. (2550). รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวการศึกษา. (ค.ศ.1887-1970). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลอร์เรน คอร์เนอร์. (2008). การทำเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหสวรรษให้เป็นประโยชน์สำหรับทุกคน แนวทางที่ตอบสนองต่อมิติหญิงชายและยึดสิทธิเป็นที่ตั้งเพื่อบรรลุเป้าหมาย สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2553). ฐานข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสตรี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554). สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2554, จาก http://www.gender.go.th/plan10_database
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2553). รายงานผลตามเป้าหมาย การพัฒนาแห่งสหสวรรษของประเทศไทย พ.ศ.2552. กรุงเทพมหานคร
- Center for Asia-Pacific Women in Politics (CAPWIP). (2009). Women in Politics and Women in National Parliaments. Retrieved April 18, 2011, from <http://www.onlinewomeninpolitics.org/Statistics.htm>

- UNDP. (2011). **Women In Local Government Status Report.** Retrieved April 18, 2011, from <http://asia-pacific.undp.org/reports/documents/WomenInLocalGovernmentStatusReport2010.pdf>
- U.S. Census Bureau, Population Division. (2011). **International Database: World Population by Age and Sex.** Retrieved April 18, 2011, from <http://www.census.gov/ipc/www/idb/worldpop.php>
- Woodrow Wilson. (1996). **The study of public administration.** *Public Administration Review*, 56, 247–255.